

לעילוי נשמת
שלום בן משה

המשנה עם מפרשים, מסודרים ומנוקדים
The Mishnah with Commentaries, Vowelized and Organized

זבים
פרק ג'

ואם הִזָּב וְהִטְהוֹר בְּקֶצֶה אֶחָד שֶׁל קוֹרָה, וְהִנִּיעַ הַזָּב אֶת הַקוֹרָה בְּקֶצֶה הַשֵּׁנִי עַד שֶׁהִתְנוּעַע הִטְהוֹר שֶׁבְּקֶצְתוֹ הָרִאשׁוֹן, כָּבֵר נִטְמָא הִטְהוֹר בְּהִיסָט, וְנִטְמָאוּ בְּגִדָיו טוֹמְאָת מִדְּרָס אִם הֵן בְּגָדִים רְאוּיִים לְמִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב.

יָשִׁיבוּ עַל הַנֶּסֶר, עַל הַסַּפְסָל, עַל הַגָּשִׁישׁ שֶׁל מִיטָה, וְעַל הָאֶכְלוּנָס בְּזִמְנֵן שֶׁהֵן מִחֲגִירֵין.

הַגָּשִׁישׁ שֶׁל מִיטָה - כְּמִין עֲצִים אֲרוּכִים שְׂנוֹתְנִים בְּמִיטָה שֶׁל פְּרָקִים, וְעַל יְדִיהֶן הַמִּיטָה נִגְשֶׁת וְנִדְבַקְתָּ זֶה עִם זֶה, וְלִפְיָךְ נִקְרָאִים אוֹתָן הָעֲצִים גָּשִׁישִׁין.

פִּירוּשׁ אַחֵר: עֲצִים שְׂנוֹתְנִים תַּחַת פְּרָעֵי הַמִּיטָה שֶׁלֹּא יִפְסְדוּ מִלְּחִלּוּחִית הָאֶרֶץ.

בְּזִמְנֵן שֶׁהֵן מִחֲגִירֵין - כְּאֵדָם חִיגֵר שְׂאִינוּ יָכוֹל לְהִנִּיחַ שְׂתֵי רִגְלָיו כְּאַחַת. כִּי אֵלּוּ כְּשִׁיּוֹשְׁבִים עֲלֵיהֶם בְּנֵי אָדָם, נוֹטִים לְכָאן וּלְכָאן, וּמִתּוֹךְ כִּי נִמְצָא נִשְׁעַן הַזָּב עַל הִטְהוֹר וְהִטְהוֹר עַל הַזָּב.

עָלוּ בְּאֵילָן שְׂכּוּחוּ רַע, בְּסוּכָה שְׂכּוּחָה רַע בְּאֵילָן יָפָה.

בְּאֵילָן שְׂכּוּחוּ רַע - וְהִיכֵי דְמֵי אֵילָן שְׂכּוּחוּ רַע? כֹּל שְׂאִין עֵיקְרוֹ רָחֵב וְעַב כְּדֵי לְחֹק בּוֹ רוּבַע הַקֵּב.

אוֹ שׂוּכָה - דִּהֵיִינוּ עֲנַף אֵילָן.

שְׂכּוּחָה רַע - וְהִיכֵי דְמֵי סוּכָה שְׂכּוּחָה רַע? כֹּל שְׂנוֹמְנָת בְּאַחִיזְתָּהּ, שֶׁהָאוּחוֹ בָּהּ טוֹמְנָה בְּכַף יָדוֹ.

עַל אֵילָן יָפָה - אֲפִילוּ עוֹמְדַת הַשׂוּכָה בְּאֵילָן שְׂכּוּחוּ יָפָה. וְכֹל הֵנִי נִכְפָּפִים תַּחְתֵּיהֶן, וְכוּבֵד הָעֲלִיּוֹן עַל הַתַּחְתּוֹן וְנִשְׁעַן עֲלָיו. וּבֵין זָב שֶׁנִּשְׁעַן עַל הִטְהוֹר, וּבֵין טְהוֹר שֶׁנִּשְׁעַן עַל הַזָּב, טְמֵא.

זבים
פרק ג'

הַזָּב וְהִטְהוֹר שֶׁיָּשִׁיבוּ בְּסִפִּינָה אוֹ בְּאַסְדָּא אוֹ שֶׁרְכָבוֹ עַל גְּבֵי בְּהֵמָה, אִף עַל פִּי שְׂאִין בְּגִדֵיהֶם נוֹגְעִים, הָרִי אֵלּוּ טְמֵאִים מִדְּרָס.

אוֹ בְּאַסְדָּא - עֲצִים גְּדוֹלִים קְשׁוּרִים בְּיַחַד, וְנוֹתְנִים אוֹתָם בֵּינָם אוֹ בְּנֶהָר וּמְשִׁימִין עֲלֵיהֶם נֶס, וּמוֹלִיכִים אוֹתָם בְּרוּחַ אֶל מַחוּז חֲפָצָם. וּבִלְשׁוֹן מִקְרָא קְרוּיִין דּוּבְרוֹת (מִלְכִּיס א' כג) "וַאֲנִי אֲשִׁימָם דּוּבְרוֹת בֵּינָם". וְנִקְרָאִים נְמִי רַפְסוּדוֹת (דְּנִי הִימִיס צ"ג טו) "וְנִבְיָאִם לָךְ רַפְסוּדוֹת עַל יָם יָפוּ".

שֶׁרְכָבוֹ עַל גְּבֵי בְּהֵמָה - סֵתָם בְּהֵמָה נִכְפָּפֵת תַּחַת הָרוֹכֵב, הֵילֶכְךָ לֹא שָׁנָא כּוֹחָה רַע וְלֹא שָׁנָא כּוֹחָה יָפָה, נִטְמָא הִטְהוֹר וּבְגִדָיו. אֲבָל מַה שֶׁהִבְהֵמָה מִסְטַט בְּרִגְלֶיהָ, אֵין נִיֶּסֶט מִחֲמַת הָרוֹכֵב, אֲלֵא אִם כֵּן כּוֹחָה רַע, כְּדַמוּכַח פֶּרֶק בְּתָרָא דְאוֹהֲלוֹת.

אִף עַל פִּי שְׂאִין בְּגִדֵיהֶן נוֹגְעִים - שְׂאִין בְּגִדֵי הִטְהוֹר נוֹגְעִים בְּבְגִדֵי הַזָּב, מִכֹּל מְקוֹם טְמֵאִין מִדְּרָס, שֶׁהִסְפִּינָה קִטְנָה דּוּמְיָא דְאַסְדָּא וּמִתְמוּטְטִין, וּפְעֻמִּים שֶׁהַזָּב מְכַרִּיעַ הִטְהוֹר וּבְגִדָיו וּמִיִּטְמָאִין בְּהִיסָט.

וְיִלְפִינָן טוֹמְאָת הִיסָט מִדְּכֶתִיב (ויקרא ט"ו א) "וְכֹל אֲשֶׁר יִגַּע בּוֹ הַזָּב", וְכֶתִיב (ויקרא ט"ו ז) "וְכֹלִי חֲרַשׁ אֲשֶׁר יִגַּע בּוֹ הַזָּב יִשְׁבֵּר" - מַה "בוֹ" הָאִמּוֹר לְהֵלֵךְ מְאוּרֹו, אִף כָּאֵן מְאוּרֹו. שְׂאִין כְּלִי חֲרָס מִיִּטְמָא בְּמַגְעוֹ שֶׁל זָב אֲלֵא אִם כֵּן נִגַּע בּוֹ מְאוּרֹו, אֲבָל נִגַּע בּוֹ מְאַחֲרָיו לֹא טְמֵא. וּמֵאַחַר שֶׁלְמַדְנוּ שְׂאִין מְטַמָּא אוֹתוֹ אֲלֵא מְאוּרֹו, מַה תְּלַמּוּד לֹאמַר "אֲשֶׁר יִגַּע בּוֹ"? מַגְעַ שֶׁהוּא כְּכוֹלוֹ, הָרִי אוֹמַר זֶה הִסִּיטוּ. הָא לְמַדַּת שֶׁזָּב מְטַמָּא בְּהִיסָט.

זבים
פרק ג'

טוחנים.

רבי שמעון מטהר בכולן - ואין הלכה כרבי שמעון.

פורקין מן התמור או טוענין - בזמן שמשאם כבד, טמאין. בזמן שמשאם קל, טהורין.

בזמן שמשאן כבד טמאים - דשמא מתוך כוכד המשא נשען הזב על הטהור, ונמצא טהור מסיטו, או טהור ניסט עליו.

וכולן טהורין לבני הכנסת וטמאין לתרומה. וכולן - אפילו משאן כבד.

טהורים לבני הכנסת - כלומר: לאוכלים חוליהן בטהרה, שאין זה היסט גמור, וכל שכן שספק הוא.

וטמאין לתרומה - מדרבנן, ואפילו בספק.

ח הזב והטהור שישבו בספינה גדולה.

איזו היא ספינה גדולה? רבי יהודה אומר: כל שאינה יכולה להמיט באדם.

כל שאינה יכולה להמיט באדם - שהיא גדולה כל כך שפשעולה בה אדם אינה מתמוטטת.

ישבו על הנסר, על הספסל, על הגשיש של מיטה, ועל האכלונס בזמן שאינן מחגירין, עלו באילן שכוחו יפה, בסוכה שכוחה יפה, ובסולם צורי או מצרי בזמן שהוא קבוע במסמר, על הכבש ועל הקורה ועל הדלת בזמן שהן עשוויין בטיט אפילו מצד אחד, טהורין.

הטהור מכה את הטמא, טהור. הטמא מכה את הטהור, טמא, שאם ימשך הטהור הרי הטמא נופל.

הטהור מכה את הטמא - את הזב.

הרי הטמא נופל - שכן דרך המכה את חבירו, אם היה חבירו נמשך הנה המכה נופל, ולכך נחשב זה המכה כנשען על הטהור.

ונוקא לענן טומאת מדרס איירי, דטהור המכה את הטמא טהור מטומאת מדרס, אבל טמא הוא, שהרי נשען על הזב. וטמא המכה את הטהור בגדיו טמאים מדרס, דהוי כאילו הזב נשען עליו.

זבים
פרק ג'

בסולם מצרי בזמן שאינו קבוע במסמר, על הכבש ועל הקורה ועל הדלת בזמן שאין עשוויין בטיט, טמאים.

שאינו קבוע במסמר - ומתוך כך הוא נכסף. על הכבש - על הגשר.

שאינן עשוויין בטיט טמאין - מפני שהן נכפפים.

ורבי יהודה מטהר.

ורבי יהודה מטהר - ואין הלכה כרבי יהודה.

ח מגיפין או פותחין. וחקמים אומרים עד שיהא זה מגיף וזה פותח.

מגיפין - סוגרים את הדלת.

או פותחים - אותו יתדיו הזב והטהור.

עד שיהא זה מגיף - לעולם אין כאן טומאה עד שיהא זה מושף לפתוח וזה מושף לסגור, שאין מניחים זה לזה.

מעלין זה את זה מן הבור. רבי יהודה אומר עד שיהא הטהור מעלה את הטמא.

עד שיהא הטהור מעלה את הטמא - ואז בגדי הטהור טמאים מדרס - שכוכד הטמא על הטהור ונשען עליו, ובגדיו של טהור טמאים מדרס. אבל טמא מעלה את הטהור אין משענת הטמא על הטהור, ואין בגדיו של טהור טמאים מדרס. ואין הלכה כרבי יהודה.

מפשילין בתבלין. וחקמים אומרים עד שיהיה זה מושף הילך וזה מושף הילך.

מפשילין בתבלין - הזב והטהור יתדיו גודלים בתבלין, ואפילו שניהם מצד אחד.

זה מושף הילך וזה מושף הילך - זה עומד למזרח ומושף אליו, וזה עומד למערב ומושף אליו.

אורגים - בין בעומדין בין ביושבין, או טוחנין. רבי שמעון מטהר בכולן, חוץ מן הטוחנין ברתיים של יד.

בין בעומדים - יש דברים נארגים מעומד, ויש מיושב, והטמא והטהור אורגים ביחד, או